

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL V. F. PETICIJOJE
IŠDĖSTYTŲ REIKALAVIMŲ IR SIŪLYMŲ“ PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP-22-2083; TAIS NR. 22-14826(2))**

2022-12-12 Nr. NV-3571

Vilnius

Projekto rengėja: Aplinkos ministerija.

Projekto tikslas: pritarti Vyriausybės Peticijų komisijos išvadai netenkinti V. F. peticijoje išdėstytu reikalavimų ir pasiūlymų dėl Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 18 straipsnio 2 dalies ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimo Nr. 1171 „Dėl Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“ pakeitimo.

Dabartinė situacija:

- Aplinkos ministerijos atstovas Vyriausybės Peticijų komisijos posėdyje pakomentavo pareiškėjo prašymą užtikrinti susidariusių paviršinių nuotekų apsaugą ir sukurti natūralius medžių / krūmų / žolynų filtrus, kurie, pasak pareiškėjo, turėtų kempinės principu sugerti teršalus ir atstoti valymo įrenginius. Šiuo metu galiojantys teisės aktai, reglamentuojantys lietaus šaunų susidarymo ir paleidimą, leidžia spręsti pareiškėjo minimas problemas. Šiuo metu paleidžiamos paviršinės nuotekos turi būti švarios ir išvalytos, jokie papildomi filtrai išvalytose vietose nereikalingi. Draudimas teršti paviršinius vandenį ir orą galioja ir jokių papildomų sąlygų neturėtų būti. Jeigu išleidžiamos teršiančios nuotekos, apie tai turėtų būti pranešta Aplinkos apsaugos departamentui, o šis turėtų paimti vandens mėginius, rasti taršos šaltinį ir paskirti baudas pažeidėjams;
- Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – Įstatymas) 42 straipsnyje nustatyti vandens tiekimo, nuotekų ir paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonų dydžiai. Aplinkos ministerijos nuomone, Įstatyme nustatyti vandens tiekimo, nuotekų ir paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonų dydžiai pakankami ir racionalūs;
- Įstatymo 43 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatyta, kad vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus šios infrastruktūros savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama sodinti ir auginti želdinius (išskyrus žolinius augalus). Vadinas, vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų infrastruktūros apsaugos zonose neturėtų augti medžiai, o inžinerinei infrastruktūrai skirtose teritorijose neturėtų būti inventorizuojamas miškas ir nustatomos miškų grupės;
- Seimo Peticijų komisija 2022 m. rugpjūčio 31 d. posėdyje iš esmės išnagrinėjo pareiškėjo peticiją ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Saugomų teritorijų įstatymo 18 straipsnio 2 dalį ir pagal apsaugos pobūdį ekologinių apsaugos zonų sąrašą papildyti sanitarinės apsaugos – magistralinių paviršinių (lietaus) nuotekų išleistuvų sanitarinės apsaugos zona. Seimas 2022 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. XIV-1410 pritarė Seimo Peticijų komisijos išvadai atmesti pareiškėjo pasiūlymą;
- Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra nurodęs, kad konstitucinis teisinės valstybės principas suponuoja visų teisės aktų hierarchiją ir neleidžia poįstatyminiais teisės aktais nustatyti tokio teisinio reguliavimo, kuris konkuruotų su nustatytuoju įstatyme, nebūtų grindžiamas įstatymais, nes antraip būtų pažeista Konstitucijoje įtvirtinta įstatymų viršenybė prieš poįstatyminius teisės aktus (Konstitucinio Teismo 2009 m. birželio 22 d., 2013 m. lapkričio 6 d. nutarimai). Poįstatyminiu teisės aktu yra realizuojamos įstatymo normos, todėl poįstatyminiu teisės aktu negalima pakeisti įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio teisės

normų, kurios konkuruotų su įstatymo normomis, nes taip būtų pažeista Konstitucijoje įtvirtinta įstatymų viršenybė poįstatyminių teisės aktų atžvilgiu (Konstitucinio Teismo 2002 m. rugpjūčio 21 d. nutarimas).

Projekto esmė: pritarti Vyriausybės Peticijų komisijos išvadai netenkinti V. F. peticijoje išdėstytu reikalavimų ir pasiūlymų dėl Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 18 straipsnio 2 dalies ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimo Nr. 1171 „Dėl Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“ pakeitimo.

Derinimas:

- Nutarimo projektas suderintas su Žemės ūkio ministerija ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija;
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvada bus pateikta artimiausiu metu.

Atitikimas Vyriausybės programos nuostatoms – Projektas Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada – siūlome Projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime (III dalyje).

Ekonomikos politikos grupės vyresnioji patarėja

Jurgita Gaižiūnienė

Jurgita Gaižiūnienė, tel. +37052098780; +37066842074, el. p. jurgita.gaiziuniene@lr.lv.lt